GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea: Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.

Pretiulu abonamentului: pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera: la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile: un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 5. — Marti, 12|25 Ianuariu — 1881.

Cu *1 Ianuariu st. v. 1881* s'a inceputu unu nou abonamentu la

„GAZET'A TRANSILVANIEI."

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai fóiei nóstre, a grabi cu inoirea abonamentului.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adressele d-loru *esactu*, aratandu si *post'a cea mai aprópe* de loculu, unde locuiescu.

„Gazet'a Transilvaniei" apare dela 1 Ianuariu 1881 de trei ori pe septemana.

Pretiulu abonamentului la „Gazet'a Transilvaniei" este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siese luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siése luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl 50 cr., pe siése luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siése luni 14 franci, pe anu 28 franci.

„Gazet'a Transilvaniei" va aparé de aci incolo Marti'a, Joui'a si Sambat'a si se va imparti in Brasiovu la 5 óre sér'a.

Solidaritate.*)

1860—1865.

Brasiovu, 8. Ianuariu.

IV. Dupa resbelulu austro-italianu dela 1859 s'a schimbatu sistemulu de guvernare in Austri'a cu-o rapediciune atâtu de mare, incàtu bucuri'a popórelori, cà au scapatu de jugulu absolutismului, se intrecea cu surprinderea loru asupra schimbariloru neasteptate.

Romanii nu au fost intre popórele Austriei cei din urma, cari se bucurau si cari erau surprinsi totodata. Ei semtiea, cà se aflau la inceputulu unei noue Ere de grele lupte si cercari; ei se desteptara cá dintr'unu visu, in care li se infacisià o icóna pretinósa a viitoriului loru, aci zimbindu-le, aci capetandu o façia mai posomorita, de càte ori càdea pe ea umbr'a tristeloru figuri a celoru ce unelteau in contra vietiei si desvoltarei romanesci.

In acést'a stare psihica nelinistita Romanii asteptau cu doru si sete se véda inaltiandu-se susu stégulu mantuitoriu alu principieloru lupteloru loru seculare, ei voieau se véda, càlauzulu, care avea se-i conduca in unire fratiésca pe càrarea spinósa càtra egal a indreptatire natiunala, ei cereau cu voce tare o conducere buna si forte, care se le lumine calea, cá se nu apuce pe alta poteca.

Ungurii si Sasii se grupau in giurulu stindartului politicei loru din prima vér'a anului 1848, ei incepura a-si organisá falang'a spre aperarea privilegieloru loru. Ce faceau Romanii? Unde era partid'a natiunala romana dela 1848, unde siefulu ei visibilu? Nu avea ea asemenea lipsa de a se reculege, de a se organisá si de a se preparà pentru assaltu?

Partid'a natiunala inaugurata prin memorabilulu discursu alu lui Simeone Bàrnutiu in presér'a dilei de 3/15 Maiu esistá, pulsulu ei incepuse a bate mai viu si mai cu putere, dér' ea era compusa mai numai din gregari, 'i lipseau conducètorii, lipseau si cadrele, din cari sè se formeze. Aceste erau resipite in tóte pàrtile si nimenea nu s'a gàsitu cá se le fi adunatu in giurulu stindartului. Pre candu in primavér'a anului 1848 s'au fost pusu tóte in miscare spre a face cá la adunarea cea mare se nu lipseasca nici unu singuru romanu inteligentu si cu anima, acuma la 1860, in timpulu natiunalismului patentatu, conducètorii poporului priveau cu jalusia si cu neincredere unii la altii, se separau si erau totu mai reservati in portarea loru.

Ce schimbare dupa 11 ani de absolutismu nemtiescu! Dela 1848 remasera mai numai reminiscintiele. Spiritulu natiunalu de sine statatoriu, care s'a manifestatu in acelu anu, ajunse a fi si elu o frumósa reminiscintia.

Prin tiéra se formara ce-i dreptu o multîme de grupuri, care cum apucá si cum nemerea; vedea-i o multîme de conducètori cu steguletie, care de care mai pestritie, erau si de aceia cari portau numai tricolorulu natiunalu, dér' acest'a in cele mai multe casuri erá pàlitu de arsiti'a sórelui Erei birocratice. Se faceau si programe si programióre de tóta categori'a, un'a mai incurcata de càtu cealalta, se tieneau si conferintie partiale, unde fiacare voiea se reésa cu program'a s'a. Càte capete atàtea pareri!

Program'a cea mare natiunala dela 3/15 Maiu 1848 devenise inse mai de totu uitata, stégulu celu mare, care trebuiea se intrunésca pe toti Romanii din aceste tieri la lupt'a decisiva pentru revindicarea drepturiloru stramosiesci nu se vedea nicairi.

3/15 Maiu ajunse a fi numai o eticheta frumósa ce se punea pe sticl'a cu leacuri, o osthia in care ocàrmuitorii bagàu pilulele amare cá se le putemu inghitî mai usioru.

Mai tóte vorbirile ce se tieneau in anii 1860 fia in favórea politicei guvernului nemtiescu, fia in aceea a celui ungurescu se incepeau cu repriviri asupra fapteloru maretiei adunari dela 1848. Puçini erau inse aceia d'intre conducetori, cari se inspirau sinceru si statornicu de acele fapte.

In acést'a situatiune incurcata si nesigura candu poporulu impatientu voiea se véda o fapta, dorea se aiba o conducere generala, candu fruntasii lui de prin tóte unghiurile se vedeau tribulati si impintenati la o actiune comuna, ei, ne mai zarindu marele stégu alu partidei natiunale de sine statatóre, nu avúra altu refugiu, de càtu de a se aruncá earasi cu totulu in braçiele Archiereiloru, cari pastorean poporulu romanu ardelénu.

Admonitiunea fericitului Bàrnutiu, cá Romanii se nu 'si mai incréda caus'a Episcopiloru singuri, a remasu fara ascultare. Archiereii devenira earasi domni absoluti ai situatiunei politice a poporului, numai cu acea diferentia, cà acuma li s'au datu „barbati permanenti langa densii."

Erau mari si unici acesti neutati Archierei in faptele loru pentru binele poporului, dér' erau Archierei si cá Archierei nu poteau lucrá in contra vointiei guvernului, ei poteau innotá cu torentele guvernamentalu, silindu-se a se tîné la suprafaçi'a apei, nu le era inse possibilu, séu numai fórte greu le era possibilu a innotá in contra lui.

Archierii representau prin urmare in anii siésedieci, candu guvernulu centralu era mai favorabilu Romaniloru, partid'a romana guvernamentala, cu doue capete; ei representau numai doue flancuri ale sîrului de bataie; centrulu lipsea, elu nu se raliase si nu se organisase — partid'a natiunala independenta nu se presentà pe campulu de lupta.

Astfeliu s'a inceputu actiunea politica partiala a Romaniloru ardeleni din anii 1860.

*) A se vedé Nrii 84, 100, 101, 102, 103 si 104 ai „Gaz. Trans." din anulu 1880 si Nr. 4 din 1881. Red.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Duminec'a trecuta (23 Ian.) a avutu partid'a Independintiloru maghiari o conferèntia generala in Budapest'a. Cu-o dî mai nainte se tienù in localitatile clubului partidei o conferentia preliminara sub presediuti'a lui Lud. Mocsáry, luandu parte vreo 200 de insi si stabilindu pentru adunarea cea mare de Dumineca urmatórele puncte ale ordinei de dî: 1. Mesuri in privinti'a organisatiunei centrale a partidei. 2. Raportu asupra situatiunei partidei prin diferitele cercuri din tiéra. 3. Tienerea de adunari de partida in localitatile centrale din provincia. 4. Mandate. 5. Deslusiri si informari in afaceri speciale ale cercuriloru.

Betranulu Garibaldi, desi sufere in mare gradu de podagra, este neobosiu in propagarea ideiloru sale republicane si de revindecare. Membrii „Italiei irridente" se uita la elu cá la unu Messia. Se parea, cà agitatiunile pentru revindecarea teritoriului triestinu si trientinu dela Austri'a s'ar' fi mai domolitu pe candu relatiunile din Vien'a si Rom'a au devenitu mai cordiale. Acumu inse stà se isbucnésca cu noua si indoita potere agitatiunea Irridentiloru. Pentru diu'a de 30 Ianuariu este convocatu in Rom'a unu meeting alu Irridentiloru, si betranulu Garibaldi a primitu presidiulu acestui meeting.

Comitetulu de actiune triestinu s'a adresatu catra fiiulu generalului, Menotti Garibaldi, cu rogarea, cá se primésca presedinti'a acestui comitetu. Menotti a respunsu prin urmatóri'a scrisóre: „Onorati domni! Este datori'a fiacarui italianu de a consacrá vieati'a s'a causei sante a Triestului si Trientului si ve multiamescu cu anim'a emotiunata pentru ide'a amicabila, de a me chiamá pe mine se fiu presedinte alu ligei vóstre. Asteptandu cu doru acelu momentu, candu impreuna cu voi 'mi va fi cu putintia a luptá in ultimele batalii pentru unitatea Italiei si pentru libertate, ve salutu fratiesce. Intotdéuna alu vostru — M. G."

Façia de acésta miscare guvernulu italianu nu mai scie, cum se linisteasca pe br. Haymerle. Ambasadorulu italianu dela Vien'a, comite Robilant, sè fi declaratu ministrului de esterne austroungaru, cà guvernulu italianu nu se póte considerá de solidariu cu Garibaldi si cà regimulu italianu ar' fi decisu a urmari pe calea legei pe acei Irridenti, cari in discursurile loru, la meetingulu din Rom'a, voru provocá si vatamá Austri'a. Cu tóte astea meetingulu memoratu va poté lesne se turbure din nou bunele relatiuni dintre cabinetulu austriacu si italianu.

„Agenti'a Havas" impartasiesce tecstulu notei circulare a Portii càtra representantii sei in strainatate, dela 14 Ianuariu a. c., despre care amu facutu amintire in numerulu trecutu. Pentru importanti'a ei estragemu din ea urmatórele pasage principale:

„Fara a voi se me intindu mai multu asupra acestei situatiuni, pline de pericule, me marginescu a semnalá atentiunei dv. redesteptarea passiuniloru in tóte pàrtile regatului elenicu si activitatea din ce in ce mai mare, ce se desfasiura in preparativele militari. 'Mi pare reu, cà trebuie sè facu a se observá aici, cà ambitiunile si veleitatile acestei tieri intrecu limitele cele mai estreme ale prudentiei si ale moderatiunei. Momentulu invasiunei in Tesali'a si in Epiru pare a fi fórte apropiatu, si in fati'a dorintiei generale de pace a Europei, starea actuala de lucruri in Greci'a constituie, pentru a dice asi'a, unu dispretiu aruncatu sentimenteloru de conciliatiune si de ecuitate ale mariloru puteri. . ."

Dorinti'a formulata de protocolulu XIII alu tractatului dela Berlin, dorintia, pe care inalt'a Porta a càtatu s'o preintempine prin sacrificiulu unui teritoriu de o intindere insemnata, de càndu Greci'a continua a se da dupa pretinsulu caracteru obligatoriu alu acestei dorintie si a'si arogá drepturi de anexare, pe care Puterile ele insesi in justa-le apretiatiune, refusa a'i recunósce."

„. . . Solicitudinea Inaltei Porti pentru mantienerea pacei, increderea s'a in justiti'a impartiala a cabineteloru semnatare suntu asia de mari, ca este posibilitate de a se ajunge la o arangiare pacifica a afacerii. Dér', pentru a obtiené unu resultatu practicu si satisfacètoru pentru toti, credemu, cà celu mai bunu modu de solutiune

de aplicatu in cestiunea rectificarii fruntarieloru grecesci consiste in negociatiunea acestei cestiuni, intre inalt'a Pórta si d-nii representanti ai celoru 7 guverne la Constantinopolu. Prin acestu midiulocu s'ar' ajunge, suntemu convinsi, la unu arangiamentu promptu, moderatu si in armonia cu sentimentele leale si desinteresate ale Puteriloru semnatare . . ." (semnatu) Assym.

Mai tóte puterile au primitu in principiu propunerea Turciei, cuprinsa in circularea ei de la 14 Ianuariu, adeca intrunirea in conferentia a representantiloru celoru siése mari puteri la Constantinopolu, pentru a regulá in intielegere cu Pórt'a cestiunea grecésca. Dupa ce tóte puterile voru aderá la acésta, ele voru cautá sè se intieléga asupra procedurei, ce trebue se urmeze. Este probabilu, cà ele voru cere mai antaiu de Pórta, cá ea se arate cele din urma concessiuni, ce este dispusa se faca Greciei.

Dupa informatiunile lui „Standard„ Germani'a si Françi'a ar' fi de acordu in privinti'a cestiunei grecesci.

Videant consules!

Budapest'a 11 Ianuariu 1880.

(Urmare.)

Mai antaiu de tóte este lucrulu naturalu, cà vointi'a unei minoritati nu este destulu de eficace pentru a controla si constringe pe individii, cari conducu destinele statului, pentru cá acesti'a se nu 'si esecute vointi'a loru individuala, deórace acei individi, cá organe ale statului, adeca cá regimu, dispunu de-o putere insemnata. Majoritatea locuitoriloru tierei, constatatória din nemaghiari, neavendu posibilitate de a controlá si margini vointi'a individuala a organeloru esecutive e de sine supusa acestei vointie. Ori-ce neindreptatire si scurtare in drepturile sale constitutionale din partea organeloru esecutive cetatianulu nemaghiaru trebue se le sufere, elu nu afla remediu in contra acelora nicàiri, nici chiar' la corpurile legiuitóre, fiindcà nu esista vointia in statu, care se-i apere drepturile si interesele lui. Asia déra majoritatea nemaghiara este pusa la dispositiunea organeloru esecutive, de la ea se cere sè serveasca vointiei acestora.

Astfeliu standu lucrurile de sine se intielege, cà deputatii alesi in cercuri de alegere nemaghiare nu voru representá vointi'a alegatoriloru, ci vointi'a acelora, cari domnescu preste vointi'a alegatoriloru, dîcu, acei deputati voru representá puru si simplu vointi'a organeloru esecutive. De aci urméza, cà prin aceast'a organele esecutive, respective regimulu, càstiga o preponderantia, care in state constitutionale cu relatiuni normale nu-i compete.

Unu corpu representativu, constatatoriu din unu mare numeru de deputati, cari representa a priori vointi'a regimului, nu numai cà nu va fi in stare de a controla si a margini vointi'a individuala a regimului, ci din contra va face, cá se triumfeze aceasta vointia peste vointi'a pusa in loculu vointiei statului, care si asia este vointi'a unei minoritati.

Numai asia se póte esplicá, cà in cestiunea orientala vointi'a regimului a potutu triumfa preste vointi'a nationalitatiei maghiare, de -si aceast'a s'a esprimatu fórte precisu si eclatantu in contra acelei politice.

Acést'a se intempla càte odata si 'n alte state constitutionale, dér' urmarea acestei procederi este totudéuna, cà regimulu respectivu in representatiunea tierei perde majoritatea si trebue se 'si paraseasca loculu si se predè frênele altoru persóne, cari posedu increderea majoritatiei respectivei corporatiuni representative. Intemplatu-s'a la noi aceast'a? Nu si nici nu se va poté intempla, fiindu-cà majoritatea cetatianiloru, fiindu nemaghiara, este, asia dîcêndu, eschisa dintre marginile constitutiunei si fiindu-cà astfelu deputatii alesi in cercurile de alegere nemaghiare nu au alta vointia decàtu vointi'a regimului actualu, cá órecandu regalistii din Transilvani'a. Prin urmare acesti deputati nu numai cà nu controléza vointi'a regimului, ci din contra ajuta, cá aceasta vointia se triumfeze peste vointi'a majoritatiei.

Resultatulu lipsei de egala indreptatire in politic'a interna pe terenulu vietiei constitutionale este asia dér', cà in statulu ungaru unu anumitu regimu actualu, fia acel'a ori càtu de nepopularu, nu se póte delatura de tiéra, ci numai prin vointi'a monarchului. Amu ajunsu la falsificarea principiului de parlamentarismu, cu unu cuventu amu ajunsu la regimulu personalu. Unde vomu ajunge pe acésta cale mai departe, nu este necesitate de a proroci, fiacare cetatianu, pe bas'a esperiintieloru de pêna aci, 'si póte trage consecintiele, si aceste consecintie le recomendàmu cu tóta seriositatea atentiunei concetatianiloru nostri maghiari, cari mai au semtiu pentru drepturile constitutionale ale patriei.

Deórace, dupa cum am aratatu, in Ungari'a vointi'a statului este substituita prin vointi'a rassei maghiare, de sine se intielege cà, aceeasi procedere unilaterala se observa si in activitatea nationaleconomica a statului.

Candu este vorb'a de a se infiintiá vre-o institutiune pentru inaintarea agriculturei, industriei si a arteloru in acésta tiéra, totudéun'a se intréba, déca in orasiulu séu in tienutulu cutare, unde este de a se infiintia aceea institutiune, cetatianii vorbescu unguresce séu nu. Dela afirmarea séu negarea acestei intrebari depinde in cele mai multe casuri infiintiarea séu neinfiintiarea respectivei institutiuni.

De aceea vedemu, cà scóle de apronomia, industria si comerciu, economii si atelieuri de mustra, infiintiate séu subventionate de statu, se afla mai eschisivu numai in tienuturi locuite de maghiari. Noue celu puçinu nu ne este cunoscuta atare scóla séu institutu, de care sè se póta folosi si Romanii. Ba chiaru si regularea de posessiune se face mai cu séma cu consideratiune la interesele elementului maghiaru, dupa cum se constata prin trecutulu recentu.

Atare favorisare a intereseloru maghiare si desconsiderare pentru interesele nemaghiari pe terêmulu nationalu-economicu aduce cu sine o inflorire momentana a starei materiale pentru cetatianii maghiari (? Red.) Dér' aceasta inflorire nu póte durá multu, fiindu cà relatiunile economice in statu, in sensulu sciintiei nationalu-economice, stau intr'o continua actiune si reactiune reciproca. Aceste regule scóse din natur'a lucrului nu se potu modificá prin nici o fortia. Urmarile triste ale procederei neegale pe terenulu economicu din partea statului, dupa natur'a lucrului, se voru reflectá asupra intregei vietie economice in tiér'a nóstra prin urmare si asupra maghiariloru.

Negligerea intereseloru cetatianiloru nemaghiari pe terenulu economicu va aduce cu sine pauperismulu, si inca mai antaiu pentru nemaghiari, éra mai tardiu chiar' si pentru maghiari. Nemaghiarii neglesi si parasiti din partea statului incetu cu incetulu voru saraci si voru deveni necapabili de a suporta sarcinele publice. Dér' aceste sarcine trebuie totusi sè le supórte cineva si adeca, dupa seracirea nemaghiarilorù tóte sarcinile loru voru cadé pe capulu cetatianiloru maghiari. Inse acesti'a nu voru fi in stare a suportá acele sarcini, fara cá in scurtu timpu se ajunga in urm'a nemaghiariloru, fiindcà este imposibilu cá 5—6 milióne de maghiari se póta duce acele sarcini, cari corespundu fortieloru celoru 16 milióne de cetatiani ai Ungariei.

Aceasta disproportiune intre sarcini si fortie va aduce cu sine nesmintitu, abstragêndu dela ori-cari alte impregiurári stricatióse, pauperismulu generalu si in ultim'a ratiune ruinulu statului. Astfeliu se va resbuná vatemarea egalei indreptatiri pe terenulu nationalu-economicu. Acést'a este cu atàtu mai multu de temutu, fiind-cà aceeasi directiune funesta se observa din partea statului si in privintia culturei poporului.

(Va urma.)

Retiparirea cartiloru bisericesci romane.

Raportulu

privitoriu la revisuirea si editarea càrtiloru bisericesci, presentatu comissiunei santului Sinodu de prea santitulu Melchisedecu, Episcopulu de Romanu, in sessiunea de tómna a anului 1880.

(Urmare.)

Dupace subscrisulu si-a datu séma de trecutulu literaturei bisericei romane, de marea ei insemnatate pentru unitatea limbei nóstre nationale si de influenti'a ei asupra culturei intelectuale si morale a poporului romanu, mi-amu pusu intrebarea: bine este óre, cá noi in literatur'a bisericésca se rumpemu cu traditiunile bisericei nóstre, cele atàtu de binefacetórie in trecutu, si se damu poporului nostru prin biserici carti cu o limba noua, in care scriu si vorbescu invetiatii moderni, cari au petrecutu prin scoli in strainatate si in tiéra o mare parte a vietii, si au invetiatu mai multe limbi, si cari s'au obicinuitu a'si esprima cugetarile loru in acele limbi, si dintre cari multi nici si-au datu ostenél'a a'si invetiá bine limb'a loru natala? Folosi-va, ori mai multu va pagubi pe poporu, candu biseric'a ii va vorbi cu o multime de cuvinte neintielese pentru elu? Pricepe-va romanulu ardeleanu, bucovinénu, basarabianu etc., candu va audi in biserica frantiusismele limbii móderne din Bucuresci séu din Jasi. Eu amu respunsu la aceste intrebari negativu, si m'am decisu a propune de a se pastrá cá o comóra nepretiuita limb'a unitara romana din cartile bisericesci esistente.

Dicêndu acestea, nu intielegu a face din limb'a cartiloru bisericesci o limba stationara, nemiscata, o limba neschimbata pentru vecinicia: acést'a este sórtea numai a limbeloru mórte, cari traiescu numai in carti. Limb'a bisericei nóstre este o limba via, cá si poporulu ce o vorbesce; limb'a poporului cu timpulu se preface, se inbogatiesce, se cultiva. Biseric'a, tienendu séma de acést'a, totusi nu trebue a se grabí cu inovarile, dandu timpu poporului a se obicinuí cu formele cele noue, ale primí séu a le respinge, si le va primí si ea candu ele voru deveni proprietate a poporului. In privinti'a purismului limbei, biseric'a are traditiunile ei, dupa care purificarea, de si se face, inse fara grabire si treptatu, éra nu pripitu si radicalu.

Nu este nici o editia de carti bisericesci, in carea se nu se fi facutu óre care curatire a limbei de elemente eterogene; inse aceasta s'a facutu cu economia si fara a se produce vre-o schimbare isbitóre. Candu deschidemu cartile romanesci cele mai vechi ale Bisericei nóstre, le gasimu pline de frase si cuvinte slavone, resturi din obicinuinti'a seculara cu acea limba; ele disparu cu incetulu si in loculu loru intra frase si espressiuni curatu romane. Asia trebue a se urma si pe viitoriu cu purificarea limbei: treptatu si pe nesimtite. Pe de alta parte, vechii càrturari ai Bisericei nóstre, candu in limb'a romana nu gaseau espressiuni din limbile, din cari traduceau, din cea gréca ori din cea slavona. De aici a urmatu, cà in cartile nóstre bisericesci s'au primitu o multime de termini grecesci, precum: troparu, condacu, icosu, irmosu, canonu, stichira, acatistu, paraclisu, etc. séu slavone precum: vecernie, pavecernitia, polunosnitia, obednitia, peasna, sedelna svetilna, s. a. Limb'a romana la inceputu era neculta, neflecsibila. Cu timpu ea s'a cultivatu, s'a subtiatu, s'aimbogatitu, treptatu, s'au pututu formá si in ea termini dupa acei grecesci si slavonesci. Asia a inceputu a se dice: mediunoptica in locu de polunosnitia, siedeala in locu de siedealna, in locu de blajeni, fericiri, in locu de utrene, manecare s. a. Totu asemenea trebue sè se procéda si pe viitoru. Terminii noi, cari se voru puté formá dupa cei originali, sè se introduca; unde nu, sè se pastreze acei esistenti, ori din ce limba ar' fi ei primiti, séu celu puçinu acei slavoni sè se inlocuésca cu termini greci, cari sunt adeveratii originali, si dupa cari s'au formatu si cei slavoni. Aceasta directie a dat-o reposatulu intru fericire Metropolitulu Veniamin, carele a inlocuitu multi termini slavoni din càrtile bisericesci cu cei corespundietori din càrtile grecesci, candu nu putea a'i gasi séu a'i face romanesci. Asia d. e. in locu de voscresna si svetilna elu dicea: Eathina si ecsapostilarion, in locu de Tripesnetiu — Triodu, in locu de slavaslovie — Docsologie s. a.

Asia dér' istori'a desvoltarei literaturei nóstre bisericesci ne arata, cà modificari progresiste se facu in limb'a bisericésca; inse ele se facu treptatu si cu multa chibzuintia, carea cere si sciintia si devotamentu càtra natie si càtra Biserica.

Vine acuma a dou'a intrebare de o insemnatate capitala pentru càrtile Bisericei nóstre: Cu ce litere sè se tiparésca de acum càrtile bisericesci: cu cele cirilice, precum s'au tiparitu ele pêna acum, ori cu cele latine, cari se intrebuintiéza acum de vre-o douedieci de ani in scrisórea si in literatur'a nóstra moderna? Constatamu, cà dorinti'a multora din càrturarii nostri moderni este de a se adoptá si in càrtile bisericesci alfabetulu latinu si ortografi'a moderna. Judecandu superficialu s'ar' paré, cà nimica nu este mai logicu si mai usioru, decàtu realisarea acestei dorintie; in realitate inse ne stau impotriva o multime de greutati practice si anomalii, cari trebue se ne puna pe ganduri si se nu alunecamu usioru pe acestu povernisiu, pe carele ne impinge nerabdarea nóstra de a modificá totulu cu repediciunea aburelui. Se ne damu deci mai antaiu socotéla de alfabetele in cestiune, de celu latinu si de celu cirilicu. Si unulu si altulu se deriva din celu elinu, carele si acést'a la rêndulu seu se deriva din celu ebraicu ori fenicianu. Deosebirea loru consista numai in deosebit'a loru desvoltare istorica. Celu latinu, devenitu proprietate a Romaniloru, s'a formatu si desvoltatu la apusu, si dela Romani a trecutu la natiunile, ce s'au formatu pe ruinele imperiului romanu. La aceste natiuni alfabetulu acest'a a dobênditu formele, pe cari noi le vedemu astadi in tierile de origine romana. Alfabetulu cirilicu este o copia esacta a alfabetului elinu in form'a cum elu esista in imperiulu bizantinu séu romano-grecescu din Orientu. In veaculu alu IX-lea predicatorii slavoni, Cirilu si Metodie, au adoptatu acestu alfabetu pentru limb'a si literatur'a Slaviloru dela sudu, printre cari ei au predicatu crestinatatea, ei fiindu-cà semnele alfabetului greco-bizantinu nu ajungeau pentru tóte sunetele limbei slavice, acesti primi càrturari slavoni au imprumutatu restulu parte din limba ebraica, anume literile σ, ш, ч, џ; eara altele dintr'unu

alfabetu anticu cunoscutu sub numirea de glagolisticu, anume: ж, ѣ, ѫ, ъ Romanii, dupa ce in curgere de mai multe secule s'au servitu si densii de cartea si de scrisórea slavona din caus'a contactului religiosu si politicu cu popórele slavone dela sudu, — cu vre-o trei sute de ani in urma au venitu la ide'a, cá se-'si creeze carte romanésca, sè scrie si se tipărésca carti romanesci, pentru-cà, cum dice Metropolitulu Varlaamu in prefati'a celei d'antaiu càrti romanesci tiparite in Iasi: „Se intielégа fiacine, sè se invetie pe limb'a s'a, si se marturisésca minunate lucrurile lui Dumnedieu . . . cà cu nevoie este a intielege cartea altei limbi."

(Va urmá.)

(Situatiunea economica si financiara a Romaniei.) „Curierulu Financiaru scrie intr'o revista asupra anului 1880 intre altele:

„. . .Romani'a a intr'odusu in 1880 totu felulu de ameliorari privitóre la starea s'a economica si financiara. Ea a infiintiatu C o m i t i i A g r i c o l e prin tóte judetiele pentru incuragiarea si perfectionarea agriculturei. Ea 'si a creatu o C a s s a d e E c o n o m i i, care va functiona sub direct'a administratiune a Casei de depuneri. A infiintiatu o B a n c a d e s c o m p t u s i c i r c u l a t i u n e, care a si inceputu se functioneze cu unu capitalu de 12 milióne franci versati anticipativu. A esecutatu cu unu raru succesu conventiunea pentru r e s c u m p a r a r e a C a i l o r u f e r a t e, intrandu in stapanirea acestoru cài fara a mai ingreuna sarcinele Statului. A aplicatu pentru prim'a óra principiulu pentru s c à d e r e a t a r i f e l o r u d e c e r e a l e si de marfuri pe aceste cai, dàndu si la noi ródele cele mai frumóse si facêndu se sporésca traficulu si odata cu acesta si R e c e t e l e, care au intrecutu in 1880 cu peste o jumetate milionu pe acele din 1879. A profitatu de abondanti'a si eftinatatea baniloru si a esecutatu in aplausele detentoriloru si in avantagiulu thesaurului romanu conversiunea datoriei Rurale, reducêndu dobêndile de la 10 la 6%. . . ."

. . . Anulu 1880 a preparatu Romaniei totu terenulu pentru a ajunge si pe calea financiara la mare triumfu. Acum anului 1881 remane sarcin'a d'a face restulu si a culege fructulu. La activulu anului 1880 trebue se inregistramu si solutiunea gravei cestiuni monetare, provocate de inundatiunea R u b l e l o r u d e a r g i n t u. Âsta solutiune s'a datu conformu cu solutiunea propusa de „Curierulu Financiariu"; si suntemu fericiti a constata aci, cà ea 'si a avutu efectulu seu practicu: rublele astadi au disparutu din Romani'a si ne mai avendu cursu legalu, nimicu nu le mai tenteaza de a reveni. Monet'a nationala Romana a inlocuitu metalulu rusu si agiulu dintre auru si argintu, care la 1 Ianuariu 1880 era de 4 7/8 la suta, asta-di 4 Ianuariu 1881 este abia de 1 3/4 la suta.

„Perceperea i m p o s i t e l o r u s'a esecutatu in limitele posibilului. Impositele indirecte atingu, cu fórte puçine esceptiuni, prevederile budgetare; impositele directe sunt pe aceeasi cale. Budgetulu promite a se solda printr'unu perfectu echilibru. Cu privire la A g r i c u l t u r a, recoltele au fostu in 1880 din cele mai bune. Exportatiunea a intrecutu cu multu pe acea din anii din urma. Din punctulu de vedere alu o p e r a t i u n i l o r u f i n a n c i a r e, increderea in 1880 s'a aratatu neturburata. Tabloulu de cursulu efecteloru, ce publicamu aci imediatu, dà o idea esacta asupra increderei ce s'a mantienutu.

	1879 3 Decem.	1880 3 Decem.
Rent'a Romana 5%	68 1/8	76 1/2
Domenialele 8%	100	106 3/8
Offenheim 8%	102 1/2	90
Stern 7%	101	—
Municipalele 8%	100 1/2	103
Pensiuni	185	193
Losuri Municipale	27 1/2	28
Creditu Fonciaru Ruralu 7% . .	95	120 3/8
Creditu Fonciaru Urbanu 7% . .	83 1/4	97
6% de drumu de feru Romanu .	—	93.75
6% Schuldverschreibungen . .	95.90	99.75
Actiuni de C. F. Romanu . .	44.30	54.20
6% Ruralu	—	87.—
Banc'a Romaniei.	620	640.—
Daciile actiuni vechi	200	220
Idem nuoi	—	500
Romaniele	—	73
Banc'a Nationala a Romaniei .	—	580

I n d u s t r i'a in 1880 a mersu màna 'n màna cu spiritulu de asociatiune, care se desvolta fórte incetu. Educatiunea economica si financiara a poporului lasa multu de doritu. Nici o fabrica noua nu s'a creatu; s'au pusu in miscare, am puté dice, cu mai multa vigóre acelea create in anulu 1879.

„Dér' anulu 1880 a trecutu. Anulu 1881 se presinta sub auspiciile unei independinti indeplinite si a unei succesiuni la tronu regulate. Cá sarcina, elu n'are dér', dupa regularea cestiunei Arab-Tabiei si a navigatiunei Dunarei, decàtu acelea, care trebue se desfunde tóte avutiile naturale si intelectuale ale Romaniei. Reusi-va? Se speramu, cà da, de óra-ce esistenti'a nóstra politica, fiindu acum asigurata, avemu si timpulu si vointi'a d'a ne ocupá seriosu si in modu permanentu cu desvoltarea economica si financiara, atàtu de multu negligeata pêna acumu!"

Diverse.

(O v a t i u n e p e n t r u m i n i s t r u l u B r a t i a n u.) Sub titlulu acest'a càteva foi din Bucuresci au colportatu scirea, cà o deputatiune a Romaniloru brasioveni ar' voi se mérga se felicite pe ministrulu-presiedinte Bratianu pentru cà a scapatu din ghiarele assassinului la 2 Decembre an. tr. Déca nu ne insielamu, cu acést'a scire a debutatu mai antaiu diarulu scrisu in limb'a fráncesa „L'Indépendance Roumaine", dupa aceea organulu germanu „Bukarester Tagblatt", care 'i face si unu comentariu cu totulu nepotrivitu, in fine diarulu romanu „Press'a", care scie se numésca chiaru si persónele, din care se va compune deputatiunea.

Nu potemu sci, cine a abusatu de credulitatea numiteloru diuare, aceea inse, cà au fost mistificate, le-o póte adeveri ori-care Romanu din Brasiovu, unde nu a fostu nici cea mai mica vorba de-o deputatiune care se mérga la d. Bratianu.

(A l e g ê t o r i i r o m a n i) din comitatulu A l b e i i n f e r i ó r e, dupa cum aflamu, sunt convocati de càtra presiedintele clubului romanu electoralu alu acestui comitatu, d. I o a n u A n t o n e l l i, la o adunare generala, ce se va tiené in Blasiu in diu'a de 20 Ianuariu st. n. 1881.

(R e u n i u n e a r o m a n a d e g i m n a s t i c a s i d e c a n t a r i) din Brasiovu arangéza Sambata in 17/29 Ianuariu a. c. prim'a „c o n v e n i r e c o l e g i a l a" pe anulu 1881 in Sal'a hotelului Nr. 1. Inceputulu la 8 óre sér'a. — Domnii membrii, cari nu voru fi primitu biletele de intrare pêna la diu'a susunumita, sunt rogati a-'si luá biletulu in primire dela D-lu vicecassariu George Zanescu, in localulu primei bance transilvane dela órele 9—12 si 3—5 din di.

]C o n c e r t u.] D-lu George Dim'a va dá Joi in 15/27 Ianuariu unu concertu cu binevoitoriulu concursu alu d-nei L u i s'a A d a m, alu d-siórei I r e n'a C o n s t a n t i n i d e si alu d-niloru G e i f r i g si N e u b n e r. Concertulu se va tiené in sal'a „Otelului Nr. 1" din Brasiovu-vechiu.

(E p i d e m i'a d e v e r s a t u.) In septeman'a dela 16 pêna la 22 Ianuariu s'au bolnavitu de versatu 58 persóne, ear' 19 persóne au muritu. Casuri de bóla au fost prin urmare cu 23 mai puçine, au muritu cu 1 mai puçini, de càtu in septeman'a anteriór a.

(T à l h a r i p e s t r a d e.) Postovariulu H., intorcêndu-se din orasiu la iocuinti'a s'a in „curmetura", a fost atacatu la capetulu ulitiei negre de nisce tàlhari, cari scotiendu unu cutîtu i l'au impunsu in peptu si in spinare. Bietulu omu a caditu lesinatu in zapada perdiendu multu sange. Abia tardiu au datu peste elu passantii si au fostu transportatu in spitalu. Doi vizitii sunt in prepusu a fi comisu thàlha. Ceasorniculu postovarului impreuna cu càteva monete de acuma s'au aflatu risipite prin zapada. De multu nu s'a mai intemplatu, cá cineva se fia atacatu de hoti pe stradele Brasiovului. Avisu politiei cá se nu dórma!

(P o p o r a t i u n e a d i n t i é r'a B à r s e i.) Numerarea poporului fiindu-se in comunele din tiér'a Bàrsei, afara de Brasiovu, se constata, cà numerulu totalu alu locuitoriloru e de 54,272. Partea feminina a locuitoriloru este, cum afla „Kr. Ztg.", cu 1453 suflete mai numerósa. Numit'a fóia nu scie se ne spuna totodata, cum se imparte poporatiunea dupa limb'a ei materna, de aceea nu potem sci, càta parte avemu noi Romanii la numerulu de 1453 femei supernumerare, si càte fete nemaritate se vinu pe sém'a nóstra. Raportorulu sasu e fórte ingrigeatu, cà remanu atàtea fete fara de barbati, elu se gandesce inse mai multu la Brasiovu si 'si dice cà, déca in comunele din giuru genulu femeiescu a sporitu atàtu de multu, cum va se fia in Brasiovu? — Càtu pentru comunele din giuru, apoi diferenti'a cea mare credemu, cà vine mai multu de acolo, cà multi barbati din Sacele (Siépte-sate) nu erau acasa la femeile loru in nóptea de 31 Decembre. Asia spre esemplu au fost numerati in Turchesiu 1544 locuitori de secsu barbatescu si 1980 de secsulu femeiescu, la Cernatu 1250 barbati, 1574 femei, la Satulungu 2945 bàrbati, 3983 femei s. a. Suntemu curiosi de a vedé, in ce mesura a scadiutu numerulu „cavaleriloru" si s'a inmultitu acela alu aspiranteloru la casatoria in Brasiovu. —

(C e v a d e s p r e o r d i n u r i.) Dilele aceste a aparutu in Vien'a o statistica de ordinuri diferite si a persóneloru inalte, cari posedu asemeni ordinuri. Catalogulu alaturatu càrtii enumera nu mai puçinu decàtu 142 specie diferite de ordinuri: Austri'a conferì in totalu 21 decoratii. Cea mai inalta e „Velerea de auru" (Goldenes Vliess), care numera 21 de cavaleri si se dà, precum este sciutu, numai la catolici. Mai raru este inca ordinulu militariu alu Mariei-Teresiei, avendu o mare cruce, 6 comandori si 49 de cavaleri. Numerulu celorlalti posessori de decoratii se inmultiesce in aceeasi mesura, in care se micsioréza rangulu decoratiei. Mare este pe lenga acést'a importulu decoratiiloru straine. Acumu se nasce intrebarea, cà óre care cetatianu austriacu posede cele mai multe decoratii? Acest'a e fara indoiéla comitele B e u s t, care dispune de 43 ordinuri. Dupa elu vine archiducele A l b r e c h t cu 39, principele H o h e n l o h e cu 39 si intendantulu generalu br. H o f m a n n asemenea cu 39 decoratii. Dupa ei vine printiulu mostenitoriu R u d o l f cu 33 decoratii. Surprindietoriu este, ca printiulu nu posede nici macaru unu singuru ordinu italianu. In fine mai sunt a se notá: siambelanulu Curtii comite Crenneville cu 29, archiducele Carl L u d w i g cu 28, archiducele R a i n e r cu 23, general-adjutantu br. Beck cu 23, si directorulu cabinetului imperatescu br. Braun cu 19 ordinuri. Archiducele W i l h e l m in calitatea s'a de mare maiestru alu ordinului teutonicu trebuie se renuntie la asemeni decoratii. Elu posede numai doue decoratii de resbelu si nici Velerea de auru nu-i este ertatu a-o portá. Ce se atinge de diferitele ministerii, apoi ministeriulu de esterne e mai bine garnisitu cu decoratii. Br. H a y m e r l e posede pentru persón'a lui numai 10 ordinuri, dér' pentru aceea dispunu amploiatii lui de 324 decoratii. Ordinulu persianu alu Sórelui si alu Leului este fórte bine representatu in acestu resortu. Banc'a ministriloru austriaci posede cu totulu 25 ordinuri. — Déca va merge totu crescêndu, ceea ce nu se póte altfeliu, va ajunge lucrulu acolo, incàtu fiacare demnitariu alu statului, candu se va presentá in mare tînuta, va trebui se fia urmatu de unu servitoriu, care se térasca dupa elu decoratiile; Comitele Beust cu 43 decoratii mai cà si acuma va avé lipsa de acést'a.

(B a n c n o t e l e n o u e d e 10 flor.) abia s'au pusu in circulatia si eata, cà s'au si ivitu in Budapest'a falsificate. In diu'a de astadi amu ajunsu acolo, incàtu nimicu nu remane neimitatu, nici chiaru bancnotele tiparite pe-o parte ungaresce pe alta nemtiesce nu au remasu crutiate de nesatiós'a pofta de imitatia a coticariloru.

(M i n u n a t i m a i s u n t d o m n i i a r c h e o l o g i.) In apropiare de Marsili'a s'a descoperitu de curêndu unu mormentu romanu. Intre cosciugele aflate celu mai insemnatu a fostu de siguru alu consulului Cajus Septimius. Afara de arme si bucati de bani s'au gasitu in elu, si o amfora fórte mare cu o inscriptiune aprópe indescifrabile. Cam a patr'a parte din acést'a amfora era plina cu unu fluidu grosu de o colóre rosietica. Unu insemnatu archeologu, ale carui opiniuni au o mare autoritate inaintea Academiei de inscriptiuni se hotàrì, se nu se lase pêna ce nu va descifra inscriptiunea amforei. In fine archeologulu nostru ajunse dupa multa bataie, de capu la „hevrica" lui Archimedu! Fluidulu rosieticu din amfora nu era nici mai multu nici mai puçinu de càtu . . . vinu de . . Falernu, acelu vestitu vinu, pentru care mosiu Horatiu pare a fi avutu o mare slabitiune. Lucrulu era de altmintrea cu atàtu mai naturalu, cu càtu este constatatu, cà consululu Cajus Septimus era, cum am dice, unu mare craidonu, candu era in viétia. Ce mirare deci, cá la mórte se-'si iè pe drumu o mica provisiune din deliciosulu falernu! . . . Eruditulu archeologu, luandu amfor'a, alergà la Parisu cu ea. Sosìtu aci invità numai de càtu la prandiu pe vre-o doisprediece dintre cei mai invetiati colegi ai sei din Academia. La desertu turnara cu o mare evlavia falernulu in mici pocale, pe care apoi le golira — de sine se intielege — in aducerea aminte a consulului si a lui Horatiu. Abia golisera

erudltii nostri paharele, candu capetà stapanulu casei o depesia telegrafica. Iute desface depesi'a o cetesce si spre cea mai mare uimire a óspetiloru sei ingalbinesce si . . . aruncandu depesi'a càtu colo ese intre injuraturi afara din odai'a de ospetiu. Unulu din incremenitii óspèti mai avù energi'a sè-se plece si se redice depesi'a si s'o cetésca. Ea contienea urmatórele: „Paris-Marsili'a, 7 óre sér'a. Sé nu beti contienutulu amforei. N'ui vinu de Falernu. In cosciugu aflaramu o inscriptiune mai noua. Fluidulu rosieticu este propriulu corpu alu consulului Cajus, care a fostu descompusu prin imbalsamare.“ — Sermanii archeologi, ei beusera din amfora pe insusi consululu, nu vinulu lui!

[A n u l u 1881.] — Anulu 1881 este unu anu cabalisticu. Este aceea ce se numesce unu anu de nou, Cele doua d'antaiu cifre 1 + 8 = 9, cele doue din urmá 8 + 1 = 9 : adunandu cele 4 cifre dà 18, adica de 2 ori 9 : 18 + 81 = 99, adica de 11 ori 9 ; 81 — 18 = 63, ceea ce represinta de 7 ori 9 ; pe lenga aceste, ori-cum se va citi, de la stang'a la drépt'a, séu dela drépt'a la stànga se gasesce totu 1881. (V. Cov).

(L a a m b a s a d 'a r o m a n a d i n A t e n 'a) a fost in ajunulu anului nou mare serata, la care a luatu parte intregu corpulu diplomaticu. Dupa supeu, care a fost stralucitu arangiatu, óspetii parasira salónele ambasadorului in cea mai animata dispositia. — Representantulu Romaniei in P a r i s d. C o g a l n i c e a n u a primitu in diu'a de anulu nou, in salónele sale, in presenti'a membriloru legatiunei, felicitarile tuturoru Romaniloru si a stipendistiloru statului, cari traiescu in Paris. D. Cogalniceanu avea la peptu marele cordonu alu „Stelei Romaniei“.

(N i n s o r i m a r i) au fost nu numai pe la noi, ci si in Romani'a. In partea de susu a Prahovei zapad'a e grósa de trei metri. Directiunea càiloru ferate romane a trebuitu se speseze in septeman'a trecuta 50,000 de franci spre a mantiené comunicatiunea.

(U n u b u c h e t u p e n t r u p r i n c e s 'a S t e f a n i 'a. Orasiulu Gent de multu e vestitu de gradinarii sei de flori; acestia voiescu se faca principesei Stefani'a unu buchetu adeveratu miraculosu. Buchetulu va escelá nu atàtu prin marime, càtu mai alesu prin pretiulu ce va representá, càci va fi compusu numai din orchideie rare, si nici o flóre nu va contiené, care se n'aiba vr'unu pretiu estraordinaru de mare. Gradinarii incepura deja se desvoltè cu multa grige si arta florile, pentru cá la timpulu trebuintiosu se infloréscа; intre ele voru fi si de acele, cari numai inmediatu inainte de predare se voru rupe. Buchetulu, pentru a carui conservare s'au luatu dispositiuni particulare va fi dusu la Vien'a de càtra deputatiunea corpului gradinarescu din Gent, si totodata se va predá miresei si unu album, care va contiené fotografi'a albumului si descrierea floriloru singuratice.

[V a l o r i l e r o m a n e.] Rent'a romana o gasimu la 10/22 Ianuariu la $77\frac{1}{4}$; 6% ruralu la $87\frac{1}{2}$; 6% de drumu de feru la $93\frac{1}{2}$. Domenialele au inchisu eri cu $102\frac{1}{2}$ fara cuponu; Pensiunile au variatu intre 192 si 194. Imprumutulu comunei Bucuresci 8% coteaza $101\frac{5}{8}$, Losurile municipale, devenite rare, se cauta cu 28. Fonciarele rurale se mantienu la 99; Fonciarele urbane la $93\frac{1}{2}$ Actiunile Bancei Nationale a Romaniei se cauta cu o prima de lei 75. Actiele Bancei Romaniei facu invariabilu 640; Daciele cotezu 220; Romaniele 75. — In cài ferate romane, avemu: Actiunile 55.60; Obligatiele (Schuldverschreibungen 6%) 99. — Schimbulu face; Paris 99,20. Berlin 124. Londra $25,11\frac{1}{2}$.

E c o n o m i a.

(„The Gresham“ in London.) Raportulu anualu asupra anului alu 32-lea administrativu alu acestei societati de asigurare pe viati'a, stabilita si in Austro-Ungaria — care anu s'a terminatu cu diu'a de 30 Iuniu an. tr. — a aparutu dilele acestea in traductiune germana, asia dupa cumu a fostu primitu in adunarea generala ordinara a Actionariloru in 18 Novembre an. tr. Scótemu din acestu raportu urmatórele momente principale, cari dovedescu starea infloritória a societatii. Resultatulu annlui espiratu a fostu, pe langa tóte greutatile timpului, cu deosebire favorabilu. In decursulu acestui anu s'au adresatu la societate 6205 asiguratiuni cu franci 58,733,650, din cari s'au primitu 4717 cu sum'a de asiguratiune de 44.008.150 franci, asupra carora s'au eliberatu Polise in sum'a corespundietóre. Venitulu Premieloru, subtragendu sum'a esita pentru asigurarile reciproce, s'a urcatu la franci 11,174.812:90, in care suma suntu cuprinsi franci 1,424.034:45 Premiele primului anu de asiguratiune.

Bilantiulu Contului de dobendi arata su'ma de franci 2.903.172:20, si adaugendu intrarea Premieloru se urca Venitulu anulu alu societati la franci 14,077.985:10. Pretensiunile din Polise de asiguratiune pe viati'a, facute in decursulu anului si incuviintiate de societate spre plata au fostu de franci 5,422.437.50, din cari franci 75.000 au fostu asigurati reciprocu.

Pretensiunile din contracte de dotatiune si diferite asiguratiuni s. a., alu càroru sorocu era espiratu, a fostu in sum'a de franci 2,666,378.

Pentru rescumpararea de Polise s'a cheltuitu sum'a de franci 917.408:35.

Fondulu de asiguratiune, care garanteaza indeplinirea contracteloru, s'a urcatu cu franci 4,408.267.

Societatea a cumparatu in anulu espiratu la Vien'a si Budapest'a realitati in pretiu de franci 3,057.000, in cari acuma se afla Birourile sale.

Sum'a totala a activeloru realisate a fostu la finea anului de franci 70,623.179:50.

La stabilirea acestei sume nu s'a luatu in considerare prisosulu Valoriloru de Portefeuilles, notate numai dupa pretiulu de cumparatória, din caus'a, cà suntu inca nerealisate si prin urmare nu se potu privi cá isvoru de unu imediatu castigu. Acestu prisosu are inse o mare insemnatate; elu consolideaza garantiile, cari se oferu de càtra societate.

Acestui raportu i s'a alaturatu o insemnare detailata asupra activeloru societatii, din care se vedu urmatórele plasari de capitalu:

Franci	3,714.989:80	in harthii ale guvernului Britanicu.
„	11,616.083:45	„ „ „ stateloru straine.
„	1,135.119:70	„ actii de drum. de fieru si prior.
„	20,889.274:70	„ obligatiuni de drum. de feru s. a.
„	11,386.837.90	„ proprietate de case.
„	8,601.611.65	„ hipoteci.
„	13,279.262:30	„ diferite harthii asigurate.

Nr. 165/1881. 1—3

Publicatiune.

Observatiunile si experientiele facute in decursulu epidemiei de versatu au doveditu, cumcà cá motivu principalu spre estinderea bólei se póte considerá posaitulu negligiatu de càtra populatiune in decursulu atatoru ani. Negligenti'a aceast'a a adusu dupa sine cele mai mari rele in sinulu comunei brasiovene, sute de persóne au cadiutu jertfa acestei bóle, comerciulu si industri'a au inceputu se stagneze, suferindu, din incidentulu acestei bóle, cetatienimea pierderi necomputabile.

Magistratulu urbanu 'si tiene de datorintia, de a contribui pe deoparte la nimicirea bólei ce grasseaza, ear' pe de alta parte la impedecarea ca se nu se mai ivésca vr'o epidemia de o astufeliu de categoria in dècursulu acestui seculu si in genere in venitoriu.

Dorinti'a aceast'a se póte realisa in primulu locu prin ecsoperarea unei posairi (vaccinari) neintardiate si generale.

Magistratulu astépta din partea populatiunéi spre acestu scopu o imbraçisiare caldurósa a acestei tendentie, unu concursu energicu si cu resultatu imbucuratoriu din partea conducatoriloru institutеloru de invetiamentu si invetiatoriloru, deórace este ocasiune bine venita, spre a se chiarificá poporului urmarile avantagióse, ce le possede posàitulu.

Art. de lege XIV din anulu 1876, si anume §-ulu 93 dispune, cumcà parintii si tutorii, in genere toti aceia, càrora le este concrediuta ingrijirea copiiloru, suntu obligati, cá se iè dispositiuni spre posàirea copiiloru in primii ani ai vietiei, la casu, déca nu au avutu adeveratulu versatu.

Posàirea are de a se esoperá de càtra medicii brasioveni provediuti cu diplom'a si acei practici in urmatoriulu modu:

1. In vecinatati, posàirea copiiloru din anulu primu alu etatii si aceloru mai betrani de unu anu.
2. In scólele èlementare, posàiréa copiiloru acelora, cari inca nu au fostu posàiti si cari nu au avutu versatu.
3. In scóle si familii, posàirea celoru trecuti peste 15 ani, chiaru si in acelu casu, déca au fostu odata posàiti.

Posàirea in vecinatati si scoli se esopereaza fara plata; se concede posàirea copiiloru si a casa pe langa remunerarea respectivului medicu.

Brasiovu, in 8 Ianuariu 1881.

Magistratulu cetatii.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 24 Ianuariu st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	107.70	Imprumutulu cu premiu ung. . . .	107.—
Imprumutulu cailoru forate ungare . .	125 75	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	107.—
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	82.50	Rent'a de harthia aust.	72 05
dto. (II-a emissiune)	99.25	„ de argintu „ .	73.20
dto. (III-a emissiune)	86.—	„ de auru „	87.70
Bonuri rurale ungare	97.—	Losurile din 1860 .	130.—
dto. cu cl. de sortare	95.50	Actiunile bancei austr.-ungare . . .	823 —
Bonuri rurale Banat-Timis. . . .	96.—	„ bancei de creditu ungare . . .	254 75
dto. cu cl. de sortare	94.50	„ bancei de creditu austriace . . .	280.60
Bonuri rurale transilvane	95 25	Argintulu in marfuri .	—.—
„ croato-slav. . .	97.—	Galbini imperatesci .	5 55
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung. . .	94.50	Napoleond'ori . .	9.38
		Marci 100 imp. germ. .	58.10
		Londr'a. . . .	118.80

☞ Rogamu pe toti domnii, càti voiescu a avé numerii acestei foi dela inceputulu anului, a grabi cu prenumeratiunea.

Administratiunea.

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henricu.